

Átalakított betegutak

Betegazonosítás

A sajtóban megjelenő cikkek, valamint a kép- és videó anyagok sokszor azt a képet mutatják, hogy a járvány által leginkább sújtott országokban, több intézményben annyira megnőtt a COVID-19 fertőzéssel összefüggő sürgős, kórházi ellátást igénylő esetek száma, hogy kénytelenek voltak a betegeket folyosókon, várótermekben elhelyezni. Ilyen körülmények között nehezzé válhat a keresett beteg megtalálása. Az intézményeknek ilyenkor is helyt kell állniuk a túlterheléssel szemben. A túlterheléssel megnőhet a hibázási lehetőség. A rengeteg beteg és az átalakított betegutak miatt az egyik legfontosabb kérdéssé válik a betegazonosítás.

A túlterhelés okozta betegazonosítási problémák mellé még egy sor, a mindennapos ellátásban eddig nem tapasztalt szituációval is szemben találhatják magukat a dolgozók. Mindezek rávilágítanak arra, hogy jelen helyzetben fokozott figyelmet kell fordítani a betegek, valamint az ellátáshoz kapcsolódó leletek, minták szakszerű azonosító rendszerének kialakítására, módosítására.

Ajánlások:

- *Az intézmény járványügyi átalakítása során alakítsd ki úgy az egységeket, hogy minden betegelhelyezésre alkalmas helynek legyen egységes, azonosításra használható besorolása!*

Láthattuk külföldi felvételeken, hogy a túlterhelt kórházakban a folyosón, váróteremben is tömegesen fekszenek ellátásra szoruló betegek. Habár Magyarországon sok ágy került felszabadításra, több ellátó helyiségnek megváltozott a funkciója, jellege, melyek az általános fekvési rendet is megváltoztatják. Éppen ezért számba kell venni a kórházban az ellátásra befogható épületszárnyakat, helyiségeket, minden olyan területet, mely szóba jöhet a betegek elhelyezésénél, és ezekhez egyedi, egységes rendszeren belül értelmezhető, azonosításra használható jelölést kell rendelni. A tágasabb (több mint négy beteg elhelyezésére alkalmas) termekben, a folyosókon, valamint várótermekben alakítsunk ki egyedi jelöléseket, felfestéseket, vagy talajra helyezett - a takarítási folyamatokat nem gátló - ragasztószalagok formájában, melyek segítik a tájékozódást. Ezekkel a jelölésekkel már előre feloszthatunk minden lehetséges ellátó helyszínt, és az esetleges magasabb terhelésű időszakok idején már jól látható rendszerek segíthetik a betegelhelyezést és azonosítást. Így könnyebben tudnak tájékozódni a kollégák a betegek között, és elkerülhetővé válnak a beteg elhelyezésének pontatlan meghatározásából adódó betegcserék. A betegelhelyezések, valamint a kivizsgálás folyamatának nyomon követését támogatja egy tábla (whiteboard) használata, melyen minden beteg pontos, elsődleges elhelyezése, továbbá az elrendelt vizsgálatok elvégzése, a következő/tervezett munkafolyamatok jelölése feltüntethető. A tábla használata amellest, hogy információt nyújt arról, mely ellátóterületen keressék a beteget, elősegíti az ellátás szervezését, és a folyamatok követését is.

- *A betegek jelölése legyen könnyen érthető, a járványhelyzetre specializált!*

Egy olyan helyzetben, ahol megnövekszik az intézményen belüli ellátandó esetek száma, megnövekedhet a hibalehetőségek száma is. Minden beteget, aki felvételre kerül az intézménybe, kötelezően jelölni kell, megfelelő lehet erre a karszalagos módszer. Lényeges továbbá, hogy megkülönböztethetők legyenek a fertőzés szempontjából a nem gyanús, a gyanús, valamint az igazolt esetek. Erre a célra érdemes olyan rendszert kialakítani, ami alapján a betegekkel kapcsolatba kerülő ellátó személyzet a karszalag alapján gyorsan, akár első ránézésre el tudja dönteni, hogy a páciens melyik csoportba tartozik. A karszalagokon, vagy egyéb, betegazonosításra használatos eszközökön minél több, de legalább három, csak a betegre jellemző adatot tüntessenek fel a dolgozók, rögtön a felvétel folyamán, – akár már az előszűrési pont(ok)on – hiszen a járvány során szinte bármikor, bármelyik beteg állapota hirtelen megváltozhat oly módon, hogy az azonosítás lehetetlenné válik személyes kommunikáció útján. A karszalagokon jelölt információk legyenek jól látható helyen. A karszalagok állapotának ellenőrzésére fokozott figyelmet kell fordítani, legyen része a bevezetett rendszernek. Ha valamilyen sérülés éri, rövid időn belül biztosítsuk annak cseréjét.

- *Legyen kialakított rendszere a minták, a leletek, és a dokumentációk tárolásának, azonosításának!*

A jelen helyzet több szempontból is extra kihívások elé állítja a kórházakat és a dolgozókat. A járvánnyal összefüggésbe hozhatóan a betegszám emelkedni fog, a járványügyi intézkedések miatt a kórházi dolgozók szabad kapacitása csökken, valamint várhatóan a tömeges teszteléssel és a szoros betegkövetéssel a minták száma is drasztikusan megemelkedik. Mindezek figyelembevételével az intézményeknek érdemes átalakítani a betegek saját eredményeit, mintáit tartalmazó azonosítási rendszerét, hogy az a járványra specifikus kihívásoknak is megfeleljen. Legyen gyorsan és könnyen használható, illetve a megnövekedett terhelés mellett se keveredjenek a különböző dokumentációk, minták. Így elkerülhetővé válnak a cserékkel összefüggő nem várt események. Gondoskodni kell arról, hogy minden ellátó pontosan ismerje az új rend szerinti azonosítást és az újonnan átcsoportosított kollégák betanítása is megtörténjen.

- *Legyen külön rendszere a fertőzött, valamint a tiszta helyekről érkező dokumentációk kezelésének, tárolásának!*

A fertőzött területekről nem vihetők ki a papír alapú dokumentációk tiszta területekre. Mind a vörös, mind a tiszta zónában keletkező dokumentáció tartalmazza azokat a lényeges információkat, melyek alapján mindkét munkaterületen meghozhatók a terápiás, illetve ápolással kapcsolatos döntések. A járványügyi helyzetben a dokumentációk nyomon-követhetősége létfontosságú. A megváltozott körülmények miatti rendszer módosítások kidolgozása során szem előtt kell tartanunk a betegbiztonsági aspektusokat, így a dokumentációk biztonságos kezelését is. Fel kell készülni a vörös zónákban keletkező dokumentáció szállítására, hosszútávú tárolására, és kezelésére egyaránt, hiszen hosszabb távon is potenciális fertőzőforrás marad, és nem lehet a tiszta dokumentációkkal együtt kezelni.

- *Vedd figyelembe, hogy a védőöltözetek nehezítő körülményként jelenhetnek meg a pozitív betegazonosítás folyamán!*

A pozitív betegazonosítást egyre gyakrabban alkalmazzák a mindennapi kórházi gyakorlatban. Ennek folyamán a feltett, azonosítást célzó kérdéseket a beteg maga válaszolja meg, mondva a kért adatait, és ezzel egy második ellenőrzési lehetőséget biztosít az ellátónak. A járványhelyzetben sok esetben nehezített a pozitív betegazonosítás rendszere. A páciensek és az ellátó személyzet is védőfelszerelést visel. A maszk nagymértékben torzíthatja a hangot, a teljes testes védő ruházat pedig a hallást nehezíti. Hétköznapi helyzetekben - többszöri találkozás esetén - a betegek azonosítását támogatja az arcról való felismerés, melyet most szintén akadályoz a maszk viselése. Fel kell hívni minden érintett kolléga figyelmét – azokét is, akik a betegek ellátásában, mobilizálásában részt vesznek (képi diagnosztikai területen dolgozók, beteghordók is) -, hogy a fentiek miatt a betegazonosításnál a megszokottnál még nagyobb mértékű gondossággal járjanak el.

- *A betegek értékeinek, csomagjainak jelöléséről se feledkezz meg!*

A zavart, bármely okból nem beszámíthatónak minősülő, vagy eszméletlen betegek esetében szükséges lesz az értékek, csomagok jelölése, leltár készítése. A jelölésekre többféle megoldás jöhet szóba. Talán a legkézenfekvőbb, ha etikett matricát ragasztunk a nagyobb csomagokra (táskákra), a zsákra, melybe a ruházat kerül, illetve a borítékra, zacskóra, zsákra, amelybe az értékek, iratok kerülnek. A csomagokon ugyanúgy fel kell tüntetni a beteg azonosítására szolgáló, legalább három személyes adatot, mint az azonosító karszalagok esetén, hiszen ez biztosítja a pontos azonosítást. A fertőzött vagy potenciálisan fertőzött területen maradt csomagok, értékek elhelyezését is át kell gondolni. Figyelembe kell venni, hogy az egyes felületeken (pl. papír, ruházat, műanyag, bőr, stb.) mennyi ideig életképes a vírus, azok mikor adhatók ki a betegnek, vagy a hozzátartozónak. Ezek tárolását úgy kell kialakítani, hogy ne szennyezzük ismét a felületeket. Az említett tárgyak fertőzőképességének nyomonkövetése miatt célszerű ráírni azokra a leltárba vétel pontos dátumát is. Egy átfogó, minden csomagra kiterjedő leltár készítése sokat segít a csomagok nyomonkövetésében, azonosításában. Az értékleltár készítésének folyamatát is át kell gondolni, hiszen a potenciálisan fertőzött és a fertőzött területekről a korábban használt, papír alapú leltár sem kerülhet ki – csakúgy, mint bármely más dokumentáció. Erre jelenthet megoldást egy elektronikus leltárrendszer bevezetése, amennyiben a pénzügyi és az informatikai támogatás megoldott/megoldható. Másik lehetőség, ha mind a szennyezett, mind a tiszta területen készül értékleltár (a folyósokon, zsilip-területeken történik az átírás). Ebben az esetben számolni kell a megnövekedett időigénnyel, amivel a beteg, és értékeinek átadása járhat.

- *Oktasd a dolgozóknak a járványügyi helyzetben átdolgozott betegazonosítási rendszert, győződj meg arról, hogy a bevezetett betegazonosítási szabályzatokat mindenki elsajátította!*

A részletezett, betegazonosítást segítő, újonnan bevezetett intézkedések elsajátítása elengedhetetlen a biztonságos ellátáshoz. A megváltozott betegazonosító rendszerek (épületek beosztása, karszalagos rendszer, dokumentációk kezelésének változásai) felépítésével kapcsolatos tudnivalókról a dolgozókat folyamatosan oktatni kell.

Az oktatás keretein belül mindenképp érinteni kell a védőöltözetek miatti azonosítási nehézségeket, illetve a járványügyi helyzet miatt körülményesebbé váló csomagkezelési szabályokat is. Jelen helyzetben sokszor nagy a rotálódás az intézményekben. Minden esetben meg kell győződni arról, hogy az újonnan érkező kollégák is elsajátították a kötelező ismereteket. Az új dolgozók oktatásával, betanításával kapcsolatos további információkat az <https://semmelweis.hu/emk/covid-19-menedzsment-ajanlasaink/uj-munkatarsak-mielobbi-onallo-munkavegzese/> **Új munkatársak mielőbbi, önálló munkavégzése** című anyagunkban részletezzük.

Ellenőrzőlista

A COVID-19 járvány idején szükséges betegazonosítással kapcsolatos menedzsmenti intézkedésekhez

Az intézmény ellátásra kialakított helyiségei esetén egy egységes azonosító rendszer került bevezetésre.	☐
Jól láthatóan és félreérthetetlenül jelölésre kerültek a felmért és az ellátásba bevonható területek.	☐
Áttekintésre, és szükség esetén aktualizálásra került az intézményben használt betegazonosító rendszer, mely a beteg legalább 3 személyes adatát tartalmazza. Az azonosításra használt jelöléseket a rendszerbe bekerülő páciensek az ellátás első pontján megkapják.	☐
- A betegazonosító rendszer alkalmas a nem gyanús, a gyanús, és az igazolt esetek megkülönböztetésére.	☐
- Sérülés, rongálódás esetén van lehetőség az azonosítók rövid időn belüli cseréjére.	☐
A betegek dokumentációjával kapcsolatos azonosító rendszer járványügyi szempontból átgondolt, optimalizált a lehetséges túlterhelés idején is.	☐
A fertőzött és a tiszta területen használt dokumentációk rendszere megoldott, a fertőzött területekről érkező dokumentációk nem kerülnek ki a tiszta területre.	☐
A tiszta és fertőzött dokumentációkat külön kezelik, mindkét dokumentáció tartalmazza a döntéshozatalokhoz szükséges lényeges információkat.	☐
A dolgozók figyelmét felhívták a védőeszközök miatt nehezített betegazonosítással kapcsolatos problémákra.	☐
A betegek csomagjainak, értékeinek kezelése a járványügyi előírásoknak megfelelően szervezett.	☐
A potenciálisan fertőzést hordozó, betegekhez tartozó tárgyak szakszerűen kerülnek elhelyezésre.	☐
A betegek csomagjai, értékei könnyen azonosíthatók, a beteg vagy hozzátartozója számára a vírusmentes visszaszolgáltatás rendszere kiépített.	☐
A járványügyi helyzettel kapcsolatosan bevezetett és módosított intézkedések az intézmény összes dolgozója számára oktatásra kerültek. Ide tartoznak a védőöltözettel kapcsolatos betegazonosítási nehézségek, az aktualizált karszalag-rendszer, és az épületrészek beosztását, valamint a dokumentációk és értéktárgyak kezelését érintő változtatások.	☐
Az újonnan érkező kollégák is megismerték az azonosítással kapcsolatos rendelkezéseket.	☐

